

Uchwała Nr XLIII/279/18
Rady Gminy Mieścisko
z dnia 5 października 2018 r.

**w sprawie: przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych” na rok 2019.**

Na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018r., poz. 994) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.).

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” na rok 2019 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mieścisko.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2019.

Preambuła

Rozdział I

Cel ogólny.

Rozdział II

Cele szczegółowe.

Rozdział III

Lokalna lista zasobów - podmioty przewidziane do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ROZDZIAŁ IV

Realizacja zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział V

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieścisku.

ROZDZIAŁ VI

Monitorowanie stanu problemów alkoholowych.

Rozdział VII

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział VIII

Źródła finansowania i zasady finansowania.

Rozdział IX

Postanowienia końcowe

P R E A M B U Ł A

Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi umożliwiła lepszą realizację zarówno działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jak i środki na realizację tych zadań oraz podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie.

W art. 4¹ określa się, że „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy”. W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochronę przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Dokumentem - który oprócz ustawy - stanowi podstawę prawną podejmowanych działań, jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wchodzący w skład strategii rozwiązywania problemów społecznych, corocznie uchwalany przez Radę Gminy (art. 4¹ ust. 2).

ROZDZIAŁ I

CEL OGÓLNY

Zawarte w programie działania mają na celu ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz przemocy a także podniesienie świadomości szczególnie wśród dzieci i młodzieży na temat szkodliwości alkoholu oraz innych zagrożeń społecznych. Są to zarówno działania profilaktyczne, których zasadniczą rolą jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów oraz rozwiązywanie i zmniejszanie skali problemów już istniejących.

ROZDZIAŁ II

CEL SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, pijących nadmiernie i szkodliwie oraz członków ich rodzin.
2. Zwiększenie ilości osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie choroby alkoholowej.
3. Wspieranie procesu trzeźwienia i utrzymywania abstynencji przez osoby uzależnione od alkoholu.
4. Ograniczenie dzieciom i młodzieży dostępności do alkoholu.
5. Wspieranie zdrowych form spędzania wolnego czasu oraz działań profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny styl życia.
6. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie problematyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym popularyzacja informacji o szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu i skutkach choroby alkoholowej.
7. Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
8. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
9. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi.
10. Interwencja w przypadku naruszenia zasad sprzedaży napojów alkoholowych.
11. Współpraca międzyinstytucjonalna w obszarze profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
12. Zmniejszanie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszenia prawa, porządku publicznego i przeciwdziałanie naruszeniom prawa w związku z prowadzeniem sprzedaży napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ III

LOKALNA LISTA ZASOBÓW - PODMIOTY PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieścisku.
2. Punkt Konsultacyjno-Edukacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym w Mieścisku i Popowie Kościelnym.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku.
4. Placówki oświatowe (Szkoła Podstawowa w Mieścisku oraz Szkoła Podstawowa w Popowie Kościelnym).
5. Świetlica Środowiskowa w Mieścisku.
6. Świetlice wiejskie działające na terenie Gminy.
7. Komisariat Policji w Skokach.
8. Grupa samopomocowa AA „Rybak” w Mieścisku.
9. Ośrodek Zdrowia Lekarzy Rodzinnych w Mieścisku.
10. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Mieścisku.
11. Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

ROZDZIAŁ IV

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. W zakresie zwiększania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu :

- prowadzenie Punktów Konsultacyjno-Edukacyjnych dla Osób z Problemem Alkoholowym (alkoholicy, ich żony, rodzice i dzieci) w Mieścisku i Popowie Kościelnym,
- kontynuacja dyżurów psychologa w Punkcie Konsultacyjno-Edukacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym i Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieścisku,
- finansowanie kosztów bieżącej działalności w/w Punktów,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego i uczestnictwa w mitingach ruchu AA,
- ponoszenie kosztów sporządzania opinii i opłat sądowych za wnioski kierowane do Sądu Rejonowego w Wągrowcu o leczenie odwykowe,

- finansowanie lub dofinansowanie szkoleń zwiększających kompetencje osób pomagających osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Wągrowcu oraz Wojewódzkim Szpitalem dla Nerwów i Psychiatrycznym Chorych w Gnieźnie i Zakładem Leczenia Uzależnień w Charcicach,
- współpraca z Sądem Rejonowym w Wągrowcu, kuratorami sądowymi oraz Komisariatem Policji w Skokach i Komendą Powiatową Policji w Wągrowcu,
- propagowanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej lub terapeutycznej w przypadku choroby alkoholowej,
- zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień dla podmiotów działających w tym obszarze, w tym dla Komendy Powiatowej Policji w Wągrowcu,
- udzielenie dotacji Gminie Piła z przeznaczeniem na podejmowanie czynności wobec osób nietrzeźwych z terenu Gminy Mieścisko, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. W zakresie udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- podejmowanie skutecznych interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, których głównym powodem jest nadużywanie alkoholu przez członka rodziny, przy ścisłej współpracy z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Ośrodkiem Zdrowia Lekarzy Rodzinnych, Świetlicą Środowiskową w Mieścisku i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- udostępnianie bezpłatnych porad w ramach Punktów Konsultacyjno-Edukacyjnych dla Osób z Problemem Alkoholowym,
- prowadzenie i finansowanie bieżącej działalności Świetlicy Środowiskowej w Mieścisku dla dzieci z grup ryzyka w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień oraz rodzin dysfunkcyjnych (dożywianie dzieci, wynagrodzenie wychowawcy, zapewnienie materiałów dydaktyczno-edukacyjnych, ponoszenie kosztów ogrzewania, zużycia wody i prądu, drobne remonty i wyposażenie pomieszczenia świetlicowego, organizacja wycieczek, spotkań świątecznych i okolicznościowych),
- prowadzenie lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci,
- włączanie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie oraz organizowanie festynów promujących życie rodzinne bez przemocy,
- finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie diagnozowania przemocy w rodzinie oraz pomocy ofiarom przemocy,

- opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy, w tym obowiązujących procedur interwencyjno-pomocowych (ulotki, informatory, broszury itp. adresowane do ofiar przemocy),
- przygotowywanie materiałów informacyjnych (np. ulotki) dla osób stosujących przemoc w rodzinie, w których będą zawarte informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie i konsekwencje, jakie pociąga za sobą jej stosowanie,
- upowszechnianie informacji o prowadzonych na terenie gminy lub powiatu oddziaływaniach adresowanych do osób krzywdzących swoich bliskich,
- organizowanie i finansowanie kolonii, obozów letnich i zimowych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy, stanowiące integralny i uzupełniający element całorocznej pracy z dziećmi ze Świetlicy Środowiskowej w Mieścisku.

3. W zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- organizowanie i finansowanie konkursów, pokazów oraz różnych form zajęć służących poznawaniu zagrożeń związanych z alkoholizmem i innymi uzależnieniami,
- finansowanie posiłków regeneracyjnych dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych, w tym Świetlicy Środowiskowej w Mieścisku,
- profilaktyka szkolna w dziedzinie alkoholizmu, w tym zakup materiałów niezbędnych do przeprowadzania nowoczesnych programów profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjum według zapotrzebowania dyrektorów szkół oraz dofinansowanie zajęć sportowych stanowiących integralną część programów profilaktycznych,
- organizowanie oraz finansowanie lub dofinansowanie narad, seminariów, szkoleń i kursów specjalistycznych dla różnych grup zawodowych działających w obszarze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- propagowanie pozytywnych wzorców zachowań i zdrowego trybu życia poprzez wspieranie, organizowanie i finansowanie imprez i akcji bezalkoholowych, takich jak: konkursy i happeningi profilaktyczne, festyny trzeźwościowe, pikniki itp., które pozwolą na dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców (tym zakup nagród rzeczowych),
- wspieranie lokalnych działań o treściach prozdrowotnych i profilaktycznych,
- włączanie się i wspieranie lokalnych i ogólnopolskich kampanii profilaktycznych,
- finansowanie umów na realizację zadań z zakresu profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi z podmiotami związanymi i niezwiązanymi z budżetem Gminy,

- opracowywanie, zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień (np. broszury, ulotki, plakaty),
- współpraca z Policją celem minimalizacji negatywnych i szkodliwych społecznie zjawisk poprzez dofinansowanie działań Komendy Powiatowej Policji w Wągrowcu związanych z prowadzeniem kampanii profilaktycznych z zakresu konsekwencji prawno-społecznych związanych z prowadzeniem pojazdu po wypiciu alkoholu, w tym zakup ustników do alkomatu, ulotek, elementów odblaskowych i nagród na konkursy itp., a także rekomendowanie kontroli Policji pod kątem trzeźwości kierowców,

4. W zakresie wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- dotacje lub inne formy wspomagania mogą być przyznawane instytucjom, stowarzyszeniom i osobom fizycznym, które spełniają kryteria określone w niniejszym Programie i realizują zgodnie ze swoim statutem zadania wchodzące w zakres profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

5. W zakresie podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych planowanych działań kontrolnych i doraźnych (wnioskowanych, zleconych, skargowych lub rozpoznawczych) w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych) w zakresie objętym ustawą, uchwałą Rady Gminy i zezwoleniem,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- podejmowanie interwencji w stosunku do osób prawnych i fizycznych łamiących ustawowy zakaz sprzedaży nieletnim i nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw,
- opiniowanie wniosków dot. uzyskiwania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieście.

6. W zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego - sfinansowanie w razie potrzeby pobytu danej osoby w centrum integracji społecznej.

ROZDZIAŁ V

DZIAŁANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje, koordynuje i ocenia działalność w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie Gminy Mieścisko. W szczególności do zadań komisji należy:

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego:
- a) prowadzenie rozmów motywacyjno-informacyjnych z osobami pijącymi szkodliwie i nadużywającymi alkoholu oraz członkami ich rodzin,
- b) kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na badanie do biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- c) składanie wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego.
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy,
- prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia,
- podejmowanie czynności interwencyjnych przeciwdziałających przemocy w rodzinie - procedura Niebieskich Kart,
- współpraca z instytucjami, organizacjami działającymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ VI

MONITOROWANIE STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Nad realizacją Programu nadzór sprawuje Wójt Gminy Mieścisko, który podejmuje także niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób zgłoszonych do Komisji jako nadużywających alkoholu,
- liczba wniosków skierowanych do Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku o podanie informacji o osobie nadużywającej alkoholu,
- liczba wniosków skierowanych do Komisarzatu Policji w Skokach o podanie informacji o osobie nadużywającej alkoholu,
- liczba wniosków do biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- liczba wniosków skierowanych do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego,

- liczba osób objętych terapią,
- liczba osób objętych działaniami pomocowymi,
- liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- liczba osób korzystających z usług Punktów Konsultacyjno-Edukacyjnych dla Osób z Problemem Alkoholowym w Mieścisku i Popowie Kościelnym,
- liczba kontroli i skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ROZDZIAŁ VII

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieścisku przysługuje wynagrodzenie brutto:

- a) za udział w posiedzeniu Komisji np. opiniowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opracowanie zapotrzebowania na środki finansowe na realizację w/w programu, organizowanie festynów, happeningu, itp.- w wysokości 100 zł za jedno posiedzenie,
- b) za pracę w zespole d/s leczenia (motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego) - w wysokości 100 zł za jedno posiedzenie,
- c) za przeprowadzenie kontroli w punkcie sprzedaży napojów alkoholowych - w wysokości 10 zł za jeden punkt.

4. Wynagrodzenia wypłacane będą na podstawie dokumentacji potwierdzającej wykonanie powyższych czynności (protokoły, notatki z rozmów przeprowadzonych z osobami zgłoszonymi lub świadkami, potwierdzona lista obecności na posiedzeniu).

5. Przeprowadzenie poszczególnych czynności przez członków Komisji wymaga uzgodnienia z Przewodniczącym lub Zastępcą Przewodniczącego GKRPA.

6. Wynagrodzenia wypłacane będą w okresach miesięcznych, w terminie do 10 dni po zakończeniu miesiąca, na podstawie zbiorczych list wypłat.

7. W przypadku delegowania członka Komisji (np. kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych, szkolenia), przysługuje mu dieta i zwrot kosztów przejazdu na zasadach określonych w przepisach dot. zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej.

8. Wypłata należności, o której mowa w pkt 7 następuje na podstawie polecenia wyjazdu służbowego wydanego przez Wójta Gminy Mieścisko.

ROZDZIAŁ VIII

ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ

1. Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, mogą być również zasilane dotacjami z zewnątrz oraz darowiznami sponsorów.
2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu ujmuje się corocznie w planie budżetu Gminy w dziale 851 - ochrona zdrowia, rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.
3. Dysponentem w/w środków jest Wójt Gminy realizujący zadania zgodnie z przyjętym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Uruchomienie środków następuje na podstawie umowy, porozumienia lub zlecenia.
5. Nie przewiduje się finansowania:
 - wynagrodzeń aparatu urzędniczego klubów i stowarzyszeń,
 - wyjazdów zagranicznych, bez względu na cel,
 - programów, które w swoich założeniach uwzględniają zysk,
 - działalności grupy AA, gdyż naruszyłoby to zasady ideowe tego ruchu,
 - indywidualnej pomocy materialnej jakimkolwiek osobom,
 - delegacji dla działaczy lub członków organizacji (z wyjątkiem przypadków oddelegowania na kursy i szkolenia specjalistyczne).
6. Realizacja niniejszego Programu następuje poprzez:
 - finansowanie ofert lub ich zakup od osób prawnych i fizycznych na podstawie umów cywilnoprawnych oraz nadzór nad realizacją tych zadań,
 - tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej do realizacji Programu.

ROZDZIAŁ IX

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Koordynację działań związanych z realizacją zadań własnych Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zawartych w niniejszym Programie prowadzi Wójt Gminy Mieścisko.
2. Zobowiązuje się Wójt Gminy do złożenia w terminie do dnia 31 marca 2020 r. sprawozdania z realizacji niniejszego programu.